

BULGARIAN-SWISS COOPERATION PROGRAMME
БЪЛГАРО-ШВЕЙЦАРСКА ПРОГРАМА ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО

Проект „Да свържем опазването на природата с устойчивото развитие на селските райони“

Да свържем опазването на природата с устойчивото развитие на селските райони

ПАРТНЬОРИ:

BULGARIAN-SWISS COOPERATION PROGRAMME
БЪЛГАРО-ШВЕЙЦАРСКА ПРОГРАМА ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО

БЪЛГАРСКА ФОНДАЦИЯ
БИОРАЗНООБРАЗИЕ

ШВЕЙЦАРСКА ЛИГА ЗА
ЗАЩИТА НА ПТИЦИТЕ -
BirdLife Switzerland (SVS)

БЪЛГАРСКО ДРУЖЕСТВО
ЗА ЗАЩИТА НА ПТИЦИТЕ

RESEAU ECHANGES ET
DÉVELOPPEMENT DURABLE

WWF - ДУНАВСКО-КАРПАТСКА
ПРОГРАМА БЪЛГАРИЯ

ПРО-НАТУРА /
ПРИЯТЕЛИ НА ЗЕМЯТА
ШВЕЙЦАРИЯ

АСОЦИАЦИЯ
НА ПАРКОВЕТЕ
В БЪЛГАРИЯ

ФОНДАЦИЯ SAVE (ОПАЗВАНЕ
НА СЕЛСКОСТОПАНСКИТЕ
СОРТОВЕ В ЕВРОПА)

ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ ЗА
СЕЛЕКЦИЯ И РЕПРОДУКЦИЯ
В ЖИВОТНОВЪДСТВОТО
КЪМ МЗХ

БИОСЕЛЕНА
ФОНДАЦИЯ
ЗА БИОЛОГИЧНО
ЗЕМЕДЕЛИЕ

Проектът е финансиран от **Българо-швейцарската програма за сътрудничество** чрез Фонда за реформи, свързани с участието на гражданското общество.

BULGARIAN-SWISS COOPERATION PROGRAMME
БЪЛГАРО-ШВЕЙЦАРСКА ПРОГРАМА ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО

Общата му стойност е **4 790 000 швейцарски франка**, от които 590 000 швейцарски франка е съфинансирането от българските партньори.

Продължителност – **4 години**
(септември 2012 – септември 2016 г.)

Да свържем опазването на природата с устойчивото развитие на селските райони

Район на действие на проекта:

Девет зони от мрежата Натура 2000 в Западна и Централна Стара планина.

Западен Балкан

общините Своге, Годеч, Берковица,
Г. Дамяново, Чипровци, Чупрене

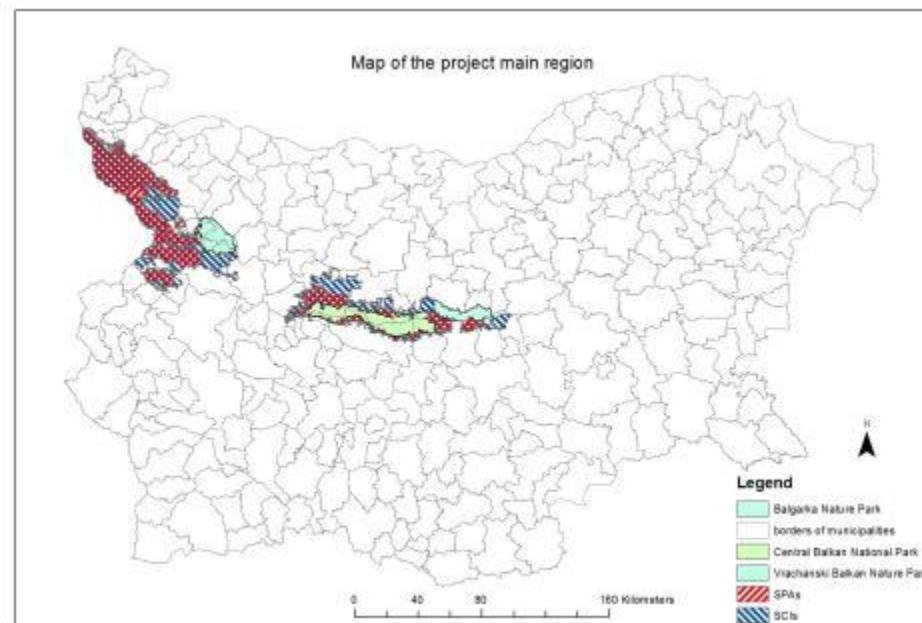
Централен Балкан

общините Карлово, Троян

Природен парк „Българка“

Природен парк “Врачански Балкан”

Национален парк “Централен Балкан”

Да свържем опазването на природата с устойчивото развитие на селските райони

Защо е избран точно този проект:

Адресира двете основни цели залегнали в Българо-швейцарската програма:

- Да допринесе за намаляване на икономическите и социалните различия между България и по-напредналите страни на разширения Европейски Съюз (ЕС)
- Да допринесе в рамките на България за намаляване на икономическите и социалните различия между динамичните градски центрове и структурно слабите периферни региони

Адресира три от определените теми на сътрудничество между България и Швейцария:

- Околна среда с фокус върху опазване на биологичното разнообразие
 - Поощряване на частния сектор с фокус върху развитие на малките и средни предприятия
 - Човешко и социално развитие
-

Да свържем опазването на природата с устойчивото развитие на селските райони

Основна цел на проекта

Да демонстрира връзката между опазването на биоразнообразието и икономическото развитие на селските райони в териториите с висока природна стойност чрез устойчиви пазарни механизми и засилено участие на обществеността.

Да свържем опазването на природата с устойчивото развитие на селските райони

BULGARIAN-SWISS COOPERATION PROGRAMME
БЪЛГАРО-ШВЕЙЦАРСКА ПРОГРАМА ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО

Проектът има три важни аспекта

- Популяризиране и прилагане на „екосистемните услуги“ или каква е реалната „цена“ на запазената природа;
- Създаване на по-добра среда за развитие на фермерите и местните бизнеси, така че екологичните им продукти и услуги да получат по-висока цена чрез подобро качество и маркетинг, а приходите им да нараснат с поне 15 %;
- Подкрепа на гражданското общество за да се осигури ефективно, дългосрочно и устойчиво ползване на природните ресурси.

Да свържем опазването на природата с устойчивото развитие на селските райони

Създаване на правни механизми и инструменти за устойчиво ползване и дългосрочно опазване на териториите с висока природна стойност

Идентифициране на екосистемните услуги в трите пилотни района, ползвателите и доставчиците им и предложение за приоритетни за биоразнообразието ЕУ, за които да се разработят схеми за плащания за ЕУ.

Анализ на законодателството относно приложимост и включване на ЕУ. Анализ на възможните финансови инструменти за повишаване на доходите от защитените територии, с добри международни примери и практики и приложимостта им в България.

BULGARIAN-SWISS COOPERATION PROGRAMME
БЪЛГАРО-ШВЕЙЦАРСКА ПРОГРАМА ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО

Създаване на правни механизми и инструменти за устойчиво ползване и дългосрочно опазване на териториите с висока природна стойност

BULGARIAN-SWISS COOPERATION PROGRAMME
БЪЛГАРО-ШВЕЙЦАРСКА ПРОГРАМА ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО

Обучения и повишаване на капацитета на администрацията и другите заинтересовани страни относно ПЕС и популяризиране на ЕУ на национално и местно ниво.

- Постави се успешен старт на програмата за подпомагащ биоразнообразието бизнес, която финансира общо 5 ПББ и протича в две сесии. По време на първата сесия са подписани три договора за реализиране на проектни предложения. До момента с най-голям напредък е *„Понор планина – дестинация за природопознавателен и орнитологичен туризъм“*.
- Целта на проекта е да се разработят туристически пакети, които да са насочени към природопознавателен и орнитологичен туризъм, чрез изграждане на специално укритие за наблюдение и фотографиране на вълк, дива котка, лисица, скален орел. Проектът се изпълнява от „Спация Уайлдлайф“ ООД. Укритието представлява селскостопанска сграда с размери: 4м/4,5 м и може да се използва от 4-6 души, вкл. и да се ношува. Сградата е снабдена със санитарен възел. Има добра шумо- и топлоизолация. Прозорците са пригодени за фотографиране.

Създаване на правни механизми и инструменти за устойчиво ползване и дългосрочно опазване на териториите с висока природна стойност

В периода 22-26 април 2013 г. в гр. Трявна Асоциацията на парковете в България проведе първото 5-дневно обучение за повишаване капацитета на служителите в администрациите, отговорни за опазване на защитените територии в района на Западна и Централна Стара планина. Бяха представени над 20 разнообразни теми, от опазване на конкретни видове, през туристическа инфраструктура, до регламенти за работа с био производители, фермер, собственици на земеделска земя, донори и доброволци. Обучението бе оценено с преобладаваща оценка „отличен“ от общо 75 участници, представляващи паркови администрации, РИОСВ и НПО от цялата страна. Като резултат се определиха нови теми за бъдещи обучения и се осъществи добра колаборация между служителите на различните институции.

Участниците развиха и проекти, вдъхновени от новите знания, получени по време на обучението – пример е новата детска площадка от естествени материали на територията на ДПП „Рилски манастир“, която ще се изгради с помощта на експерт-обучител от събитието, организирано по проекта.

Разработване на модели за устойчиво ползване на селските райони и подобряване на социално-икономическия контекст чрез повишаване на доходите на местния бизнес и местните общности

Работа с фермери

404 фермери от седемте целеви общини бяха информирани за проекта, 156 участваха в 7 семинара, 32 от тях заявиха интерес за участие в проекта, 26 бяха посетени от проектния екип на място.

12 проекта за преработка във фермата и директни продажби са в процес на подготовка:

- 7 проекта за преработка на краве, овче, козе и биволско мляко
- 3 проекта за преработка и пакетиране на биологичен пчелен мед
- 1 проект за директна продажба на прясна риба

Обучения по компонент В

BULGARIAN-SWISS COOPERATION PROGRAMME
БЪЛГАРО-ШВЕЙЦАРСКА ПРОГРАМА ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО

- През месец февруари 2013 г. беше организирано обучение на 10 експерти от Българска агенция за безопасност на храните и Министерството на земеделието и храните по преработка във фермата и директни продажби в Швейцария. Посетени бяха малки общински кланици, малки месо – млекопреработвателни предприятия към фермите в Швейцария. Въведение в законодателството и практиките за регистрация и контрол на тези предприятия беше направено от официалните федерални власти и властите на Кантон Берн.
- 29 български фермери и експерти бяха включени в обучение на тема биологично земеделие и преработка във фермата с практическа обучение и посещение на обект за преработка на краве мляко, регистриран по Наредба 26 на МЗХ.

ЛОБИРАНЕ ЗА ПРОМЯНА И АДАПТИРАНЕ НА ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО

BULGARIAN-SWISS COOPERATION PROGRAMME
БЪЛГАРО-ШВЕЙЦАРСКА ПРОГРАМА ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО

- Екипът на проекта участва активно в разработването на мерките от **Новата Програма за развитие на земеделието селските райони 2014-2020 г.** Специално внимание е отделено на биологичното земеделие, земеделието в райони с висока природна стойност и на късите вериги на доставки.
- **Национална стратегия за устойчиво развитие на земеделието и хранителната промишленост в България за периода 2014-2020 г.** беше разработена и приета в рамките на Бизнес – научния съвет към Министъра на земеделието и храните. Биологичното земеделие и продуктите от райони с висока природна стойност бяха включени в Приоритет 1 на Стратегията. www.mzh.government.bg/mzh/bg/Home.aspx
- Наредба 44 на МЗХ за регистрация на животновъдни обекти беше преработена, условията за отглеждани на различни видове животни в един животновъден обект разработени.
- Наредба 4 на МЗХ беше преработена. За малки стопанства (до 10 крави и до 50 овце наличието на хладилна витрина вече не е задължително условие).
- Наредба 26 на МЗХ за преработка във фермата и директни продажби е в процес на промяна и облекчаване на условията.

- Посредством унифициране на информацията, събирана за отделните породи, системата осигурява ефективен електронен достъп до данните, необходими за управлението на генетичните ресурси в животновъдството на всички участници в този процес и предоставя нови възможности за информационно обслужване на гражданското общество. В процеса на първоначално събиране на информация, Изпълнителната Агенция по Селекция и Репродукция в Животновъдството, съвместно с развъдните организации, извършващи развъдна дейност с породите, обект на системата, събраха данни за около 85 000 животни от 30 породи, от които след обработка и отсяване на грешки останаха записи за около 60 000 животни.
- Системата е в процес на актуализация на данните, като в момента са регистрирани 62 841 животни от 30 породи, което надхвърли предварителните планове за обхващане на 27 породи. Бройките породи и животни по видове са дадени в таблицата по-долу.

Вид животни	Брой породи	Брой животни
Говеда	4	4600
Биволи	1	4104
Овце	18	47977
Кози	2	2898
Свине	1	1505
Коне	4	1757

ИНФОРМАЦИОННА СИСТЕМА ЗА МЕСТНИТЕ ПОРОДИ СЕЛСКОСТОПАНСКИ ЖИВОТНИ

BULGARIAN-SWISS COOPERATION PROGRAMME
БЪЛГАРО-ШВЕЙЦАРСКА ПРОГРАМА ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО

Системата е достъпна
през уеб-страницата на
Изпълнителната Агенция
по Селекция и
Репродукция в
Животновъдството –

<http://iasrj.eu>

както и на адрес

<http://breedsbg.net>

№	Пол	Дата рождения	Бама (СНБ)	Майна (СНБ)	Раса	Воспитательный центр	СНБМ
---	-----	---------------	------------	-------------	------	----------------------	------

РЕМОНТ НА ПОМЕЩЕНИЕТО ЗА НАЦИОНАЛНАТА ГЕНЕТИЧНА ЛАБОРАТОРИЯ

BULGARIAN-SWISS COOPERATION PROGRAMME
БЪЛГАРО-ШВЕЙЦАРСКА ПРОГРАМА ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО

ФЕСТИВАЛ НА МЕСТНИТЕ ПОРОДИ СЕЛСКОСТОПАНСКИ ЖИВОТНИ

BULGARIAN-SWISS COOPERATION PROGRAMME
БЪЛГАРО-ШВЕЙЦАРСКА ПРОГРАМА ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО

На 27 и 28 септември в местността „Паниците“ край Калофер се проведе за първи път Фестивал на местните породи, организиран от МЗХ и Изпълнителна агенция по селекция и репродукция в животновъдството.

На фестивала бяха показани 15 местни и 2 комерсиални породи овце, две местни породи кози, една местна порода коне и 1 - кучета. Представените овце бяха от породите: Старозагорска, Реплянска, Дъбенска, Средностаропланинска, Каракачанска, Медночервена шуменска, Брезнишка, Западностаропланинска, Софийска /Елинпелинска/, Среднородопска, Вакла и Бяла маришка, Тетевенска, Старопланински цигай, Ил Дьо Франс и Аваси. Участваха 21 скотовъди, показани бяха 150 животни от 21 породи.

Посетителите на фестивала бяха граждани, ученици от две начални училища и деца от детска градина от Калофер, животновъди от околността, студенти от Аграрен университет - Пловдив; представители на развъдни организации. Всички имаха възможността да се запознаят с характерните и специфични екстериорни белези и стопански качества на всяка представена порода.

Адаптивно управление – пример с Централен Балкан

BULGARIAN-SWISS COOPERATION PROGRAMME
БЪЛГАРО-ШВЕЙЦАРСКА ПРОГРАМА ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО

- В периода 21 – 25 октомври в с. Рибарица се проведе международен семинар-обучение по Адаптивно управление – световно утвърдена методика за разработване и управление на природозащитни дейности и проекти. Включиха се над 40 участника от 10 държави. Участваха професионални обучители от Холандия, Гърция и Германия.
- Участниците, разделени в отбори, работиха по 3 конкретни природозащитни случая от Балканите. Разгледаният пример от България бе свързан с управлението и устойчивото ползване на високопланинските пасища на територията на Национален парк „Централен Балкан“. По този случай екипът на Българска фондация Биоразнообразие работи съвместно с Дирекцията на НП „Централен Балкан“ в рамките на проект „Да свържем опазването на природата с устойчивото развитие на селските райони“.

Модели за поощряване на информираната обществена подкрепа за устойчиво развитие на селските райони

BULGARIAN-SWISS COOPERATION PROGRAMME
БЪЛГАРО-ШВЕЙЦАРСКА ПРОГРАМА ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО

Стартът на проекта бе даден точно преди една година с представяне и пресконференция в Големия колегиум на МЗХ с участието на Посланика на Швейцария в България и зам.министър по земеделие и храни.

Проектът се представя на различни национални „зелени“ събития и изложения – Дни на предизвикателствата, Зелени дни, Узана Поляна фест, Фестивал на Зелениката, Фестивал на сливата и др.

Модели за поощряване на информираната обществена подкрепа за устойчиво развитие на селските райони

Успешното партньорство на БФБ с Община Габрово е основният фактор за избора на центъра УЗНА в едноименната местност между двата парка – Централен Балкан и Българка като място за изграждане на **Детската природна академия**, която ще бъде създадена в рамките на проекта.

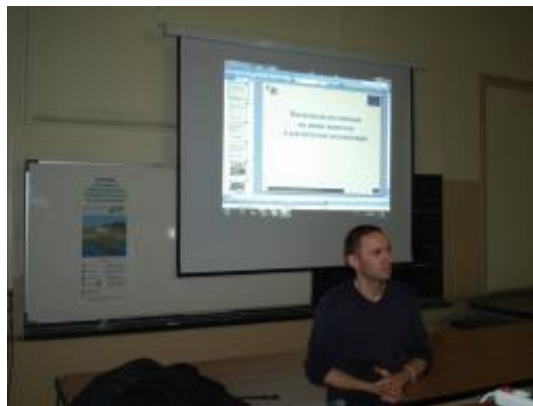
Организирахме стратегическо планиране на Коалицията „ЗА да остане природа в България“, което ѝ помогна да изготви визията и да определи стратегическите си цели. Фасилитирахме и редица срещи между членовете за решаване на важни природозащитни проблеми в България – Пирин, Иракли, Черноморското крайбрежие и др.

Поощряване на информираната обществена подкрепа

BULGARIAN-SWISS COOPERATION PROGRAMME
БЪЛГАРО-ШВЕЙЦАРСКА ПРОГРАМА ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО

→ Проведени са 20 лекции за опазване на биоразнообразието в СУ „Св.Климент Охридски“ с над 60 участника на всяка лекция

→ Проведен е конкурс за кратко име на проекта (36 доброволци с 76 предложения) – **За Балкана и хората;**

→ Лагерът „За Балкана“ събра 30 млади и ентузиазирани студенти, които учиха и работиха за Балкана в района на х.Амбарица

Годишни награди за биоразнообразието

BULGARIAN-SWISS COOPERATION PROGRAMME
БЪЛГАРО-ШВЕЙЦАРСКА ПРОГРАМА ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО

След повече от 70 номинации на 12 октомври бяха раздадени наградите в 8-те категории на Годишните награди за опазване на биоразнообразието под патронажа на посланика на Швейцария - Нейно превъзходителство г-жа Регина Ешер

Те събраха повече от 1000 човека в Борисовата градина по време на церемонията за връчването на наградите, около щандовете на номинираните и след това на концерта за всички отличени.

Разрешаване на конфликти с участието на гражданското общество

BULGARIAN-SWISS COOPERATION PROGRAMME
БЪЛГАРО-ШВЕЙЦАРСКА ПРОГРАМА ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО

Кампанията за разрешаване на конфликтния случай за **приватизиране и застрояване на дюни по Черноморското крайбрежие поради наличие на пропуски в Закона за устройство на територията** започна с интензивни консултации, лобирание за съхраняване на българските дюни, експертни становища, прессъобщения и конференции.

Като резултат бяха променени 6 нормативни акта на компетентните органи на законодателната власт: Закон за устройството на Черноморското крайбрежие, Закон за горите, Закон за устройство на територията, Закон за опазване на земеделските земи, Закон за опазване на околната среда и Закон за биологичното разнообразие.

С промените в горесцитираните закони се забранява строителството върху всички дюни и се премахва възможността те да бъдат продавани, а решенията по ОВОС и оценките за съвместимост да се прилагат само ако са влезли в сила. Държавата поема ангажимент чрез решение на Народното събрание да създаде Национален парк Българско Черноморие.

Разрешаване на конфликти с участието на гражданското общество

BULGARIAN-SWISS COOPERATION PROGRAMME
БЪЛГАРО-ШВЕЙЦАРСКА ПРОГРАМА ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО

- Разрешаването на конфликтен случай за **проект за андигиране на р. Луда Камчия**. Инвестиционното намерение имаше за цел да изгради 6-метрова дига в реката, която минава през с. Дъбовица, община Сунгурларе. Това освен, че щеше да бъде предпоставка за изсичане на голяма част от горите по поречието, щеше да доведе и до унищожаване на ценни местообитания за животните, като дори нямаше да осигури защита на местното население от наводнения.
- За този случай беше осигурено експертното съдействие на Асоциация на парковете в България на сформирания по случая инициативна група от с. Дъбовица в Котленския балкан, която направи мащабна кампания, включваща срещи с общината и МРРБ, общоселски събрания, информационна кампания и разпращане на становища.

Освен, че конфликтният случай беше разрешен, в резултат от намесата на инициативната местна група и с експертната помощ на АПБ, той получи и награда за най-успешна кампания, свързана с опазване на биоразнообразието, тържествено връчена на Годишните награди за опазване на биоразнообразието от швейцарския на Българска фондация „Биоразнообразие“.

BULGARIAN-SWISS COOPERATION PROGRAMME
БЪЛГАРО-ШВЕЙЦАРСКА ПРОГРАМА ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО

**Партньорството е
водещо в нашия
проект**

Както между 11-те
български и
швейцарски партньора
в проекта, така и с
всички, заинтересовани
страни, с които работим
– държавни институции,
общини, фермери,
студенти, медии и др.

BULGARIAN-SWISS COOPERATION PROGRAMME
БЪЛГАРО-ШВЕЙЦАРСКА ПРОГРАМА ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО

Благодаря ви за вниманието!

Д-р Стоилко Апостолов
Координатор на проекта

ЗВЕНО ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ПРОЕКТА
ФОНДАЦИЯ ЗА БИОЛОГИЧНО
ЗЕМЕДЕЛИЕ БИОСЕЛЕНА
София 1000, бул.ХРИСТО БОТЕВ
48, ЕТ.4, СТ.410

WWW.BIOSELENA.COM